

דעות אחרונות

12.11.2013

דניאל פרידמן • זיכוי ליברמן

משפט בלי פוליטיקה

יהודה וינשטיין לא סיפק את הסחורה ולא הביא את ראשו של ליברמן, וכעת יש המבקשים את ראשו. לכל המאוכזבים שרצו לראות את ליברמן מחוץ לפוליטיקה ומחוץ למשרד החוץ, כדאי להזכיר כי במדינה דמוקרטית הדרך להילחם בריב פוליטי היא קודם כל בקלפי. אבל בישראל התפתחה תרבות שונה, שבה המשפט שולט בפוליטיקה – ומי שאין לו די קולות בקלפי מצפה שהמשפט יעשה עבורו את מה שאין בכוחו לעשות בהליך הדמוקרטי.

בישראל היו כל ראשי הממשלה האחרונים בחקירות: אהוד ברק, אריאל שרון, בנימין נתניהו ואהוד אולמרט. כתבי אישום הוגשו רק נגד אחד מהם, אולמרט, שהורה מתפקידו באמצעות הליך משפטי בעייתי של עדות מוקדמת. לכל אלה נלוותה מדי פעם תעמולה רועשת בתקשורת, שנתמכה לא אחת על ידי הדלפות – ולעיתים על ידי הכרזות גלויות – ממערכת אכיפת החוק.

בבג"ץ שעסק בהסדר הטיעון עם משה קצב מתח השופט ארמונד לוי, אחד משופטי המיעוט, ביקורת חריפה על היועץ המשפטי דאז, מני מזוז, באמרו: "במציאות של ימינו, עוד קודם שעזב מסמך משפטי את שולחנו של היועץ המשפטי לממשלה, נפרש הוא באותיות של קידוש לבנה מעל דפי העיתון היומי". בהמשך הוסיף לוי: "היועץ המשפטי לממשלה והכפופים לו נדרשים לעריכתו של חשבון נפש באשר להתנהלותם אל מול כלי התקשורת". גם השופט אליעזר ריבלין, אחד משופטי הרוב באותו משפט, לא חסך דברי ביקורת ממזוז: "היועץ המשפטי לממשלה הקדים הצהרות נחרצות לבחינה שלמה של הנתונים, של הראיות ושל השיקולים הרלוונטיים האחרים". למזוז היה גם מה לומר על שרי ממשלה: הוא דיבר על שרי משפטיים "לעומתיים", ובעת שעדיין כיהן בתפקידו מצא לנכון לומר שבמדינה מתוקנת אסור היה לליברמן להתמנות לתפקיד שר החוץ.

בעניינים אלה מוצאים אנו בלי ספק שיפור בתקופתו של וינשטיין, כשבין היתר מפלס ההתבטאויות נגד נאשמים ירד בצורה משמעותית. היו לוינשטיין אמנם התבטאויות מיותרות בשאלה אם ראשי הערים שכנגדם הוגש כתב אישום צריכים להשעות עצמם, גם לאחר שזכו בבחירות שבהן היו רשאים להתמודד על פי החוק – אולם בסך הכל עדיין אנו לירידה בהתבטאויות המיותרות. הממשלה והמנגנון הציבורי ממשיכים לפעול בצל מערכת המשפט והמגבלות המופרזות שהיא מטילה, ובכל זאת ניתן לומר לזכותו של וינשטיין שצילה של מערכת המשפט נעשה בתקופתו קצת פחות מעיק, וכי קיימת ירידה מסוימת ברמת השיבוש בעבודת הממשלה בשם "שלטון החוק", אף שהמצב עדיין רחוק מלהשביע רצון.

וינשטיין שגה אמנם בהגשת כתב האישום נגד ליברמן באשמה הבעייתית של הפרת אמונים, וצריך לקוות שלא יצטרף לכך שגיאה נוספת ברמות ערעור שאין לו מקום. אך כל זה איננו מצדיק את הקריאות להרחתו. הוא אמנם סגר את התיק העיקרי נגד ליברמן, אך כך צריך היה לנהוג אם סבר שאין בו ראיות המצדיקות העמדה לדין. אילו הגיש בתיק העיקרי כתב אישום שהוא איננו מאמין בו, היה אמנם משתק את ליברמן למשך חמש שנים נוספות, וגם משיב את רצונם של יריביו, אך זה איננו תפקידו. למעשה הוא לא היה רשאי כלל לפעול על בסיס שיקול כזה, שהוא מבחינתו שיקול זר ופסול.

מי שרוצה להרחיק את ליברמן מהנהגת המדינה, שילך לקלפי – לא לוינשטיין. ■